

Byggnadsminnesförklaring av Penningby slott på fastigheten
Penningby 1:4, Länna socken, Norrtälje kommun

Fråga om byggnadsminnesförklaring av Penningby slott väcktes 1968 i samband med överläggningar mellan riksantikvarieämbetet och dåvarande ägare. Samverkande omständigheter gjorde att ärendet då icke blev slutfört.

Ni har ånyo under oktober 1979 aktualiserat byggnadsminnesförklaringen samt godtagit förslag till skyddsföreskrifter.

Riksantikvarieämbetet och byggnadsnämnden tillstyrker byggnadsminnesförklaring.

Penningby uppfördes som försvarsborg under 1400- och 1500-talen. Borgens placering invid Penningbyån - i äldre tid en viktig vattenled från Östersjön in i Uppland - visar anläggningens strategiska betydelse. Penningby är redan genom sin ålder av utomordentlig byggnadshistorisk och försvarshistorisk betydelse.

Den äldsta delen uppfördes sannolikt som ett fast hus med närmast kvadratisk grundplan. Det kvadratiske huset är i det SV och NÖ hörnet försett med runda försvarstorn, vilka anses ha tillkommit i mitten av 1500-talet.

Trots senare förändringar av de översta delarna och taket är den senmedeltida prägel framträdande. Det finns i Sverige ytterst få byggnader som är jämförbara med Penningby slott.

Eftersom Penningby slott bevarar minnet av gången tids byggnadsskick och med hänsyn därtill är synnerligen märklig, förklarar länsstyrelsen med stöd av 1 § lagen om byggnadsminnen (SFS 1960:690, ändrad och omtryckt 1976:440) Penningby slott för byggnadsminne.

I samband härmed meddelar länsstyrelsen enligt 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter.

Utan avgift

FA

1. Byggnaden får inte utan tillstånd rivas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. I byggnadens inre får inte utan länsstyrelsens tillstånd sådana åtgärder vidtagas som medför ingrepp i äldre murverk eller fast inredning.
3. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
- ./ 4. Det område kring byggnaden som markerats på kartbilaga skall hållas i sådant skick, att byggnadens utseende och karaktär inte förvanskas.

Detta beslut länder till efterrättelse utan hinder av förd talan.

./ Besvär till kammarätten enligt bilaga (formulär A).

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit byråchef Claes Hammarskjöld, beslutande, länsantikvarie Alf Nordström, biträdande länsarkitekt Bo Näswall, läns-assessor Karl-Henrik Ziefvert samt 1:e antikvarie Gösta Magnusson, föredragande.

Claes Hammarskjöld

Gösta Magnusson

Kopia till:
riksantikvarieämbetet och statens historiska museer, rek + mb
riksantikvarieämbetet och statens historiska museer (med lagakraftsbevis)
inskrivningsmyndigheten (med lagakraftsbevis)
Norrtälje kommun, rek + mb
Norrtälje kommun, byggnadsnämnden
planenheten (2 ex)
juridiska enheten
registret
länsantikvarien
akten

BESTYCKES

B. Olsson

PENNINGBY SLOTT
Penningby 1:4
Länna socken
Norrtälje kommun

Tillhör länsstyrelsens
Stockholms län beslut
1980-01-03
dnr 11.392-836-76

= skyddat område kring
Penningby slott

